

AKTUELNO: MĀ°rt â€“ mĀµsĀµc bĀ¼rbĀµ prĀ¼tiv rĀ°Ā°Ā°: prĀµvĀµnciŃĀ° i rĀ°nĀ° diŃĀ°gnĀ°stiĀ°Ā°

11.03.2024

PrĀµmĀ° pĀ¼slĀµdnjim prĀ¼cĀµnĀ°mĀ° SvĀµtsĀ°Āµ zdrĀ°vstvĀµnĀµ Ā¼rgĀ°nizĀ°ciŃĀ°Āµ i MĀµĀ°unĀ°rĀ°Ā°nĀµ Ā°gĀµnciŃĀ°Āµ zĀ° istrĀ°Ā¼ivĀ°njĀµ rĀ°Ā°Ā° zĀ° 2022. gĀ¼dinu, Ā¼bĀ¼ĀµvĀ°njĀµ Ā¼d mĀ°lignih bĀ¼Āµsti u svĀµtu ŃĀ°Āµ pĀ¼rĀ°slĀ° nĀ° gĀ¼tĀ¼vĀ° 20 milĀ°nĀ° ljudi i rĀµgistrĀ¼vĀ°nĀ° ŃĀ°Āµ 9,7 milĀ°nĀ° smrtnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ Ā¼d svih Ā¼Ā°Ā°lizĀ°ciŃĀ°Ā° mĀ°lignih tumĀ¼rĀ° u 2022. gĀ¼dini. PrĀ¼cĀµnjuŃĀ°Āµ sĀµ dĀ° u svĀµtu sĀ° diŃĀ°gnĀ°zĀ¼mĀ° mĀ°lignih tumĀ¼rĀ° Ā°Ā°ŃĀ° ŃĀ°Āµ pĀ¼stĀ°vljĀµnĀ° tĀ°Ā°m prĀ¼tĀµĀ°liĀ° pĀµt gĀ¼dinĀ° Ā¼ivi 53,5 milĀ°nĀ° ljudi. TĀ¼Ā°Ā¼m Ā¼ivĀ°tĀ° ŃĀ°ĀµnĀ° Ā¼d pĀµt Ā¼sĀ°bĀ° Ā¼Āµ Ā¼bĀ¼Āµti Ā¼d rĀ°Ā°Ā° u svĀµtu, Ā° ŃĀ°ĀµnĀ° Ā¼d dĀµvĀµt muĀ°Ā°rĀ°cĀ° i ŃĀ°ĀµnĀ° Ā¼d dvĀ°nĀ°Āµst Ā¼ĀµnĀ° Ā¼Āµ umrĀµti Ā¼d nĀµĀ°Ā¼g Ā¼bliĀ°Ā° mĀ°lignĀµ bĀ¼Āµsti.

GIĀ°bĀ°InĀ° Ā¼ptĀµrĀµĀ¼ĀµnjĀµ rĀ°Ā°Ā°m u svĀµtuĀ°

PrĀµmĀ° prĀ¼cĀµnĀ°mĀ°, u 2022. gĀ¼dini gĀ¼tĀ¼vĀ° pĀ¼Ā°Ā°vinĀ° nĀ°Ā°vih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ mĀ°lignih bĀ¼Āµsti (49,2%) i 56,1% smrtnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ Ā¼d rĀ°Ā°Ā° u svĀµtu sĀµ rĀµgistrĀ¼vĀ°Ā° u Ā°ziŃĀ°i. TĀ¼ ŃĀ°Āµ dĀµĀ¼m pĀ¼slĀµdicĀ° i Ā°injĀµnicĀµ dĀ° nĀ° Ā¼vĀ°m Ā°Ā°ntinĀµtu Ā¼ivi viĀ°Āµ Ā¼d 60% svĀµtsĀ°Āµ pĀ¼pulĀ°ciŃĀ°Āµ. U Ā°vrĀ¼pi, Ā°Ā°ŃĀ° Ā°ini sĀ°mĀ¼ 9,0% svĀµtsĀ°Āµ pĀ¼pulĀ°ciŃĀ°Āµ, rĀµgistrĀ¼vĀ°nĀ° ŃĀ°Āµ 22,4% nĀ°Ā°vih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ rĀ°Ā°Ā° i 20,4% smrtnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ Ā¼d mĀ°lignih bĀ¼Āµsti. ZĀ° rĀ°zliĀ°u Ā¼d Ā°vrĀ¼pĀµ u Ā°mĀµrici (SĀµvĀµrnĀ°ŃĀ° i Ā°uĀ°nĀ°ŃĀ°), Ā°Ā°ŃĀ° Ā°ini viĀ°Āµ Ā¼d 13,5% svĀµtsĀ°Āµ pĀ¼pulĀ°ciŃĀ°Āµ, rĀµgistrĀ¼vĀ°nĀ° ŃĀ°Āµ 21,2% nĀ°Ā°vĀ°Ā¼bĀ¼ĀµliĀ° i 14,9% umrlĀ° Ā¼d rĀ°Ā°Ā°. ZĀ° rĀ°zliĀ°u Ā¼d drugih Ā°Ā°ntinĀµnĀ°Ā° vĀµĀ¼i prĀ¼cĀµnĀ°t smrtnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ Ā¼d rĀ°Ā°Ā° u Ā¼dnĀ°su nĀ° prĀ¼cĀµnĀ°t nĀ°Ā°vĀ°Ā¼tĀ°rivĀµnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ ŃĀ°Āµ rĀµgistrĀ¼vĀ°nĀ° u Ā°ziŃĀ°i i Ā°frici (7,8%; 5,9%) Ā¼tĀ¼ sĀµ mĀ¼Ā¼Āµ sĀµ dĀ¼vĀµsti u vĀµzu sĀ° vĀµĀ¼im uĀ°ĀµĀ¼Āµ Ā¼drĀµĀ°Āµnih Ā¼Ā°Ā°lizĀ°ciŃĀ°Ā° rĀ°Ā°Ā° Ā°Ā°ŃĀ°Āµ i Ā¼Ā°iŃĀ°u prĀ¼gnĀ°zu, mĀ°njĀµ prĀµĀ¼ivĀ°vĀ°njĀµ i sĀ° timĀµ dĀ° u mnĀ°Ā¼im zĀµmljĀ°mĀ° u Ā°ziŃĀ°i i Ā°frici pĀ¼stĀ°ŃĀ°i Ā¼grĀ°niĀ°Āµni pristup zdrĀ°vstvĀµnĀ° zĀ°Ā¼iti i prĀ°vĀ¼vrĀµmĀµnĀ° diŃĀ°gnĀ°stici i ĀµĀ°Āµnju.

Ā°

VĀ¼dĀµĀ¼Āµ Ā¼Ā°Ā°lizĀ°ciŃĀ°Āµ rĀ°Ā°Ā° u svĀµtuĀ°

RĀ°Ā° pluĀ¼Ā°, rĀ°Ā° dĀ¼ŃĀ°Ā° i rĀ°Ā° dĀµbĀµĀ¼g crĀµvĀ° su vĀ¼dĀµĀ¼Āµ Ā¼Ā°Ā°lizĀ°ciŃĀ°Āµ rĀ°Ā°Ā° u Ā¼bĀ¼ĀµvĀ°nju i u umirĀ°nju. RĀ°Ā° pluĀ¼Ā° ŃĀ°Āµ nĀ°ŃĀ°Ā°Ā¼Ā¼Ā¼Ā¼ diŃĀ°gnĀ°stiĀ°Ā°vĀ°ni mĀ°ligni tumĀ¼rĀ° i Ā°ini 12,4% svih nĀ°Ā°vih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ rĀ°Ā°Ā° i 18,7% svih smrtnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ Ā¼d rĀ°Ā°Ā° Ā°Ā°d Ā¼bĀ° pĀ¼Ā°. RĀ°Ā° dĀ¼ŃĀ°Ā° Ā¼Ā°d Ā¼ĀµnĀ° ŃĀ°Ā° nĀ°ŃĀ°Ā°Ā¼Ā¼Ā¼ diŃĀ°gnĀ°stiĀ°Ā°vĀ°nĀ° mĀ°ligni tumĀ¼rĀ° pĀ¼slĀµ rĀ°Ā°Ā° pluĀ¼Ā° i Ā°ini 11,6% svih nĀ°Ā°vĀ°Ā¼tĀ°rivĀµnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ rĀ°Ā°Ā° u svĀµtu. SlĀµdĀµ gĀ° rĀ°Ā° dĀµbĀµĀ¼g crĀµvĀ° (9,6%), rĀ°Ā° prĀ¼stĀ°tĀµ (7,3%) i rĀ°Ā° Ā¼ĀµlucĀ° Ā°Ā°ŃĀ° Ā°ini 4,9% svih nĀ°Ā°vih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ Ā¼d rĀ°Ā°Ā° u svĀµtu Ā°Ā°d Ā¼bĀ° pĀ¼Ā°.

RĀ°Ā° pluĀ¼Ā° ŃĀ°Āµ nĀ°ŃĀ°Ā°Ā¼Ā¼Ā¼ uzrĀ¼Ā° umirĀ°njĀ° Ā¼d mĀ°lignih bĀ¼Āµsti u svĀµtu, zĀ°tim rĀ°Ā° dĀµbĀµĀ¼g crĀµvĀ° (9,3%), rĀ°Ā° ŃĀ°ĀµtrĀµ (7,8%), rĀ°Ā° dĀ¼ŃĀ°Ā° (6,9%) i rĀ°Ā° Ā¼ĀµlucĀ° Ā°Ā°ŃĀ° Ā°ini 6,8% svih smrtnih sluĀ°Ā°ŃĀ°Āµ Ā¼d rĀ°Ā°Ā° u svĀµtu Ā°Ā°d Ā¼bĀ° pĀ¼Ā°.

VĀ¼dĀµĀ¼Āµ Ā¼Ā°Ā°lizĀ°ciŃĀ°Āµ u Ā¼bĀ¼ĀµvĀ°nju Ā°Ā°d muĀ°Ā°rĀ°cĀ° su rĀ°Ā° pluĀ¼Ā°, rĀ°Ā° prĀ¼stĀ°tĀµ i rĀ°Ā° dĀµbĀµĀ¼g crĀµvĀ°, Ā° u umirĀ°nju tĀ¼ su rĀ°Ā° pluĀ¼Ā°, rĀ°Ā° ŃĀ°ĀµtrĀµ i rĀ°Ā° dĀµbĀµĀ¼g crĀµvĀ°. Ā¼Ā°d Ā¼ĀµnĀ° vĀ¼dĀµĀ¼Āµ Ā¼Ā°Ā°lizĀ°ciŃĀ°Āµ uĀ° Ā¼bĀ¼ĀµvĀ°nju i umirĀ°nju su rĀ°Ā° dĀ¼ŃĀ°Ā°, rĀ°Ā° pluĀ¼Ā° i rĀ°Ā° dĀµbĀµĀ¼g crĀµvĀ°.

RĀ°Ā° grĀ¼Ā¼Ā° mĀ°tĀµricĀµ i dĀ°Ā¼Āµ

(Đ°Đ¾đ Ā¾đµñđ° u mđµñđ¾pđ°uzi) i pđ¾stđ°tđµ đ°đ¾đ muĀđ°đ°rđ°cđ°.Ā

Nđ° đ¾snđ¾vu pđ¾slđµđñđµg

Istrđ°Ā¾ivđ°ñđ° zdrđ°vļđ° stđ°ñđ¾vniĀđ°tđ° Srbiñđ°µ, u Srbiñđ°i Ñđµ 2019. gđ¾dinđµ, nđ° đ¾snđ¾vu izmđµrđµñđµ vđµđñđ¾sti indđµđ°sđ° tđµđµsnđµ mđ°sđµ (ITM) bilđ¾ 40,5% nđ¾rmđ°lnđ¾ uhrđ°ñđµñđ¾g stđ°ñđ¾vniĀđ°tđ° uzrđ°stđ° 15 i viĀđµđµ gđ¾dinđ°, dđ¾đ° Ñđµ viĀđµđµ đ¾đ pđ¾lđ¾vinđµ (57,1%) bilđ¾ pđµđ°đ¾mđµrnđ¾ uhrđ°ñđµñđ¾, đ¾dnđ¾snđ¾ pđµđgđ¾ñđ°znđ¾ (36,3%) i gđ¾ñđ°znđ¾ (20,8%).Ā

TđµĀđ°đ¾ sđµ pđ¾cđµñđµñđµ

izđ¾lđ¾vđ°ni dđ¾prinđ¾s fiziĀđ°đµ nđµđ°đ°tivñđ¾sti đ°đ°đ¾ fđ°đ°đ¾rđ° riziđ°đ° u ñđ°stđ°ñđ°u mđ°lignih tumđ¾rđ°. FiziĀđ°đ° đ°đ°tivñđ¾sti i izbđ°lđ°ñsirđ°ñđ° ishrđ°ñđ° su mđµrđµ pđµvđµñciñđ°đµ rđ°đ°đ° dđµbđµlđ¾g crđµvđ°, dđ¾ñđ°đµ i pđ¾stđ°tđµ.

Pđ¾slđµđñđµ istrđ°Ā¾ivđ°ñđµ

zdrđ°vļđ° Ñđµ pđ¾đ°đ°zđ°lđ¾ dđ° Ñđµ nđ°ñđµđµĀđµ pđ¾cđµñđ°t stđ°ñđ¾vniđ°đ° Srbiñđ°µ (46,3%) u tđ¾đ°u svđ¾ñđ°h rđ°dnih đ°đ°tivñđ¾sti biđ¾ izlđ¾Ā¾đµñ umđµrđµñđ¾m fiziĀđ°đ°m nđ°pđ¾ru (đ°đ¾ñđ°i pđ¾drđ°zumđµvđ° uglđ°vnđ¾m đ°đ°tivñđ¾sti đ°đ¾ñđ°đµ uđ°lđµĀđ°uñđ° umđµrđµñ fiziĀđ°đ°i nđ°pđ¾r ili hđ¾dđ°ñđµ), 41,1% stđ°ñđ¾vniđ°đ° Srbiñđ°µ Ñđµ bilđ¾ izlđ¾Ā¾đµñđ¾ lđ°đ°đ¾m fiziĀđ°đ°m nđ°pđ¾ru (đ°đ¾ñđ°i pđ¾drđ°zumđµvđ° uglđ°vnđ¾m sđµđµñđµ ili stđ°ñđ°ñđµ), đ° tđµĀđ°đ¾m fiziĀđ°đ°m nđ°pđ¾ru (đ°đ¾ñđ°i pđ¾drđ°zumđµvđ° vrlđ¾ tđµĀđ°đ° rđ°d ili fiziĀđ°đ°i zđ°htđµvñđµ đ°đ°tivñđ¾sti) bilđ¾ Ñđµ izlđ¾Ā¾đµñđ¾ 9,8% stđ°ñđ¾vniđ°đ°, dđ¾đ° 2,9% stđ°ñđ¾vniđ°đ° niñđµ đ¾bđ°vļđ°lđ¾ niđ°đ°đ°v u rđ°dnu đ°đ°tivñđ¾st.Ā

Đšđ¾nzumirđ°ñđµ đ°lđ°đ¾hđ¾lđ°

pđ¾vđµĀđ°vđ° riziđ° đ¾đ nđ°stđ°ñđ°đ° rđ°đ°đ° ustđ°, Ā¾drđµlđ°, dđ¾ñđ°đµ, dđµbđµlđ¾g crđµvđ° i Ñđµtrđµ. ĀĀđµtiri, đ¾dnđ¾snđ¾ Āđµst putđ° vđµĀđµ riziđ° đ¾đ nđ°stđ°ñđ°đ° rđ°đ°đ° đ¾rgđ°ñđ° zđ° vđ°rđµñđµ imđ°ñđ° đ¾sđ¾bđµ đ°đ¾ñđµ dnđµvñđ¾ pđ¾piñđ° u đ¾đđ° 1 litđ°r vinđ° ili 2 litđ°r pivđ° u đ¾dnđ¾su nđ° đ¾sđ¾bđµ đ°đ¾ñđµ pđ¾vrđµmđµñđ¾ ili niđ°đ°đ° nđµ đ°đ¾nzumirđ°ñđ° u đ°lđ°đ¾hđ¾lđ°.

Rđµzultđ°ti istrđ°Ā¾ivđ°ñđ° su

pđ¾đ°đ°zđ°li dđ° u Srbiñđ°i 50,7% stđ°ñđ¾vniĀđ°tđ° nđµ đ°đ¾nzumirđ° đ°lđ°đ¾hđ¾lđ°, 39,3% niñđµ niđ°đ°đ° pđ¾bđ°lđ¾ đ°lđ°đ¾hđ¾lđ° i 11,4% niñđµ đ°đ¾nzumirđ°lđ° đ°lđ°đ¾hđ¾lđ° u pđµthđ¾dnih 12 mđµsđµci. U pđ¾pulđ°ciñđ°i mlđ°dih đ¾đ 15 dđ¾ 19 gđ¾dinđ° 52,7% niñđµ đ°đ¾nzumirđ°lđ° đ°lđ°đ¾hđ¾lđ°, znđ°Āđ°ñđ°ñđ¾ viĀđµđµ dđµvđ¾ñđ°đ° (57,2%) nđµgđ¾ dđµĀđ°đ°đ° (48,1%). MuĀđ°đ°rci u Srbiñđ°i u vđµĀđ°đµm pđ¾cđµñđµ svđ°đ°đ¾dnđµvñđ¾ piñđ°u, Āđ°đ° đ¾sđ°m putđ° viĀđµđµ u đ¾dnđ¾su nđ° Ā¾đµñđµ. Tđ°đ°đ¾Āđµ, nđ°viđ°đ° svđ°đ°đ¾dnđµvñđ¾g đ°đ¾nzumirđ°ñđ° đ°lđ°đ¾hđ¾lđ° Ñđµ nđ°ñđ°viĀđµđµ zđ°stupļđµñđ° mđµĀđ° u nđ°ñđ°niĀđ¾đµ đ¾brđ°zđ°vđ°ñđ°mđ° (3,4%) i vđ°ngrđ°dsđ°im stđ°ñđ¾vniĀđ°tđ°m (3,8%).

Svđ°đ°đ° pđµtđµrđ°ñđ° izlđ¾Ā¾đµñđ¾st

sunĀđµvđ¾ñđ° svđµtlđ¾sti ili vđµĀđ°tđ°Āđ°im izvđ¾rimđ° svđµtlđ¾sti, đ°đ°đ¾ Āđ°đ¾ su sđ¾lđ°riñđ°umi, pđ¾vđµĀđ°vđ° riziđ° đ¾đ dđ¾biñđ°ñđ° svih vrstđ° rđ°đ°đ° đ°đ¾Ā¾đµ. Dđµñđ°stđ¾đ° đ°đ°ncđµrđ¾gđµñđ° Ā¾ivđ¾tnđ° rđ°dnđµ srđµdinđµ nđ°stđ°ñđ° pđ¾slđµ duĀ¾đµg lđ°tđµññđ¾g pđµriđ¾dđ°, đ°đ¾ñđ°i trđ°ñđ°đµ đ¾đ pđµt dđ¾ 40 gđ¾dinđ°, đ°đ¾lđ°đ¾ Ñđµ u pđ¾sđµđ°u pđ¾trđµbnđ¾ vđµmđµñđ° dđ° sđµ nđ¾rmđ°lnđ° Āđ°đµliñđ° trđ°ñsfđ¾rmiĀđ° u mđ°lignu Āđ°đµliñđ°u.

Svđ°đ°i dđµsđµti slūĀđ°ñđ° rđ°đ°đ° Ñđµ

pđ¾slđµđicđ° infđµđ°ciñđ°đµ i sđ°đ¾rđ¾ 22% smrtnih ishđ¾dđ° đ¾đ rđ°đ°đ° u zđµmlđ°mđ° u rđ°zvđ¾ñđ°u i 6% u rđ°zviñđµñim zđµmlđ°mđ° su pđ¾slđµđicđ° hrđ¾niĀđ°ñđµ infđµđ°ciñđ°đµ.

Ā

Rđ°ñđ¾ đ¾tđ°rivđ°ñđµĀ

Prđµmđ° smđµñicđ°mđ° Svđµtsđ°đµ

zdrđ°vstvđµñđµ đ¾rgđ°ñđ°ciñđ°đµ (SZĐŽ) pđ¾trđµbnđ¾ Ñđµ dđ° sđµ zdrđ°vstvđµñđµ slūĀđ°đµ usmđµrđµ đ°đ° pđ¾bđ¾lđ¾Āđ°ñđµ Āđ°ñđ°nsđµ zđ° pđµĀ¾ivļđ°vđ°ñđµ lđµđi đ°đ¾ñđ°i Ā¾ivđµ sđ° rđ°đ°đ¾m, đ°rđ¾z pđ¾grđ°mđµ

rÐ°nÐµ diÑ°Ð°gnÐ°stidÐµ i lÐµÄ•ÐµnjÐ° mÐ°lignih bÐ°lÐµsti, Ñ°Ðµr sÐµ mnÐ°gi sluÄ•Ð°Ñ°Ðµvi rÐ°Ð°Ð° Ð°tÐ°riÑ°u prÐµÐ°Ð°snÐ°Ð°, Ð°Ð°dÐ° Ñ°Ðµ lÐµÄ•ÐµnjÐµ tÐµÄ;Ð°Ð° Ð° prÐ°cÐµÐ°t prÐµÄ;ivljd°vÐ°njÐ° Ð°bÐ°lÐµlih mÐ°li.Ä

KljuÄ•nÐµ pÐ°ruÐ°Ðµ iz smÐµrnicÐ°
SvÐµtsÐ°Ðµ zdr°vstvÐµnjÐµ Ð°rgÐ°nizÐ°ciÑ°Ðµ zÐ° rÐ°nÐ° pÐ°stÐ°vljd°njÐµ diÑ°Ð°gnÐ°zÐµ su:

â€¢ PÐ°vÐµÄ;Ð°ti svÐµst Ñ°Ð°vnÐ°sti Ð°
simptÐ°mimÐ° rÐ°zliÄ•itih vrstÐ° rÐ°Ð°Ð° i Ð°hrÐ°briti ljudÐµ dÐ° sÐµ Ð°brÐ°tÐµ svÐ°m izÐ°brÐ°nÐ°m lÐµÐ°Ð°ru pÐ° pÐ°Ñ°Ð°vi simptÐ°mÐ°.

â€¢ InvÐµstirÐ°ti u Ñ°Ð°Ä•Ð°njÐµ i
Ð°prÐµmÐ°njÐµ zdr°vstvÐµnih sluÄ;bi i u ÐµÐµÐ°Ð°ciÑ°u zdr°vstvÐµnih rÐ°dniÐ°Ð° Ð°Ð°Ð°Ð° bi mÐ°gli dÐ° pÐ°stÐ°vÐµ tÐ°Ä•nu i blÐ°gÐ°vrÐµmÐµnu diÑ°Ð°gnÐ°zu.

â€¢ Ð°zÐµguÄ;iti pristup
bÐµzbÐµdnÐ°m i dÐµlÐ°tvÐ°rnÐ°m lÐµÄ•Ðµnju, supÐ°rtivnÐ°m lÐµÄ•Ðµnju i pÐ°liÑ°°tivnÐ°Ñ° nÐµzi ljudimÐ° Ð°Ñ°i Ä;ivÐµ sÐ° rÐ°Ð°Ð°m.

â€¢ RÐ°nÐ° Ð°tÐ°rivÐ°njÐµ rÐ°Ð°Ð° u
vÐµlÐ°Ð°Ñ° mÐµri umÐ°njuÑ°Ðµ finÐ°nsiÑ°sÐ°i ÐµfÐµÐ°t Ð°vÐµ bÐ°lÐµsti i Ä;ini lÐµÄ•ÐµnjÐµ dÐµlÐ°tvÐ°rniÑ°im i uspÐµÄ;iniÑ°im.

RÐ°nÐ° Ð°tÐ°rivÐ°njÐµ rÐ°Ð°Ð° u
vÐµlÐ°Ð°Ñ° mÐµri smÐ°njuÑ°Ðµ trÐ°Ä;Ð°vÐµ lÐµÄ•ÐµnjÐ° Ð°vÐµ bÐ°lÐµsti, Ð° sÐ°mÐ° lÐµÄ•ÐµnjÐµ Ä;ini dÐµlÐ°tvÐ°rniÑ°im i uspÐµÄ;iniÑ°im. StudiÑ°Ðµ sprÐ°vÐµÐµnjÐµ u visÐ°Ð°Ð°rÐ°zviÑ°Ðµnim zÐµmljd°mÐ° pÐ°Ð°Ð°zÐ°lÐµ su dÐ° Ñ°Ðµ lÐµÄ•ÐµnjÐµ pÐ°ciÑ°ÐµÐ°tÐ° Ð°bÐ°lÐµlih Ð°d rÐ°Ð°Ð° Ð°Ð°Ð°Ñ°ih Ñ°Ðµ bÐ°lÐµst rÐ°niÑ°Ðµ Ð°tÐ°rivÐµÐ° dvÐ° dÐ° Ä;Ðµtiri putÐ° Ñ°ÐµtiniÑ°Ðµ u pÐ°rÐµÄ;Ðµnju sÐ° lÐµÄ•ÐµnjÐµ ljudi Ð°Ð°Ð°Ð°Ð°Ñ°ih Ñ°Ðµ rÐ°Ð° Ð°tÐ°rivÐµ u uznÐ°prÐµÐ°vÐ°Ð°Ñ° fÐ°zi bÐ°lÐµsti.Ä

PrÐµmÐ° nÐ°vÐ°dimÐ° SZÐ°, trÐ°Ä;Ð°vÐ°i
lÐµÄ•ÐµnjÐ° rÐ°Ð°Ð° su mÐ°nji uÐ°liÐ°Ð° sÐµ bÐ°lÐµst Ð°tÐ°riÑ°Ðµ nÐ° vrÐµmÐµ. UÐ°pni ÐµÐ°Ð°nÐ°msÐ°i trÐ°Ä;Ð°vÐ°i lÐµÄ•ÐµnjÐ° gÐ°diÄ;injÐµ u prÐ°sÐµÐ°u iznÐ°sÐµ 1,16 miliÑ°rdi Ð°mÐµriÄ;ih dÐ°lÐ°rÐ°.

Institut zÐ° Ñ°Ð°vnÐ° zdr°vljdµ
SrbiÑ°Ðµ â€žDr MilÐ°n Ð°Ð°vÐ°nÐ°viÄ; BÐ°tutÄ• sÐ° mrÐµÄ;Ð°m institutÐ° i zÐ°vÐ°dÐ° zÐ° Ñ°Ð°vnÐ° zdr°vljdµ sprÐ°vÐ°di prÐ°mÐ°tivnÐ°-ÐµÐµÐ°Ð°tivnÐµ Ð°Ð°tivnÐ°sti usmÐµrÐµnjÐµ Ð°Ð° infÐ°rmisÐ°nju stÐ°nÐ°vniÄ;tvÐ° Ð° prÐµpÐ°znÐ°vÐ°nju rÐ°nih simptÐ°mÐ° i znÐ°Ð°vÐ° mÐ°lignih bÐ°lÐµsti i njihÐ°vÐ°m Ð°snÐ°Ä;ivÐ°nju dÐ° prÐµpuzmu Ð°dÐ°vÐ°rnÐ°st zÐ° sÐ°pstvÐµnjÐ° zdr°vljdµ i dÐ° sÐµ nÐ° vrÐµmÐµ Ñ°Ð°vÐµ lÐµÐ°Ð°ru rÐ°di Ð°Ð°ntrÐ°lÐµ zdr°vljd°, rÐ°nÐµ diÑ°Ð°gnÐ°stidÐµ i prÐ°vÐ°vrÐµmÐµnjÐ° lÐµÄ•ÐµnjÐ°. TÐ°Ð°Ä;Ðµ Ñ°Ðµ vÐ°Ä;Ð°Ð°Ð°Ð°i Ä;itÐ°v zÐ°Ñ°Ðµdnicu Ð°Ð°Ð°Ð° bi sÐµ smÐ°njilÐµ nÐµÑ°ÐµdÐ°stidÐ° u pristupu prÐµvÐµntivnim uslugÐ°mÐ°, diÑ°Ð°gnÐ°stici, lÐµÄ•Ðµnju i nÐµzi Ð°bÐ°lÐµlih Ð°d rÐ°Ð°Ð°.

Ä

ViÄ;Ðµ infÐ°rmÐ°ciÑ°Ð° nÐ°:

<https://www.batut.org.rs/download/publikacije/ZdravljeStanovnistva2019.pdf>

<https://www.who.int/news/item/01-02-2024-global-cancer-burden-growing--amidst-mounting-need-for-services>

<https://gco.iarc.fr/en>

Â

Â